

Broj: 01-011/25-3301/2

24. 12. 2025. godine

VLADA CRNE GORE
Generalni sekretarijat

Predmet: Predlog mišljenja na amandmane na Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o energetici

Povodom amandmana koje su na Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o energetici, Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Amer Smailović, Kenana Strujić Harbić i Mirsad Nurković, Ministarstvo energetike i rudarstva daje sljedeće

MIŠLJENJE

„AMANDMAN 1

U nazivu Predloga zakona riječ “dopuni” zamjenjuje se riječju “dopunama”.

OBRAZLOŽENJE:

Ovim amandmanom se vrši pravno-tehničko usklađivanje naziva Predloga zakona, budući da se Amandmanom 2 dodaje novi član, kojim se mijenja dosadašnji naziv Predloga zakona.

AMANDMAN 2

Poslije člana 1 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 2

Poslije člana 74 dodaje se novi član koji glasi:

„Energetski infrastrukturni projekti - Mjere ekološke i socijalne kompenzacije

Član 74a

(1) Državni organi, organi državne uprave, organi uprave, državni fondovi, javne ustanove i druga pravna lica koja se finansiraju iz budžeta Crne Gore, odnosno organi jedinice lokalne samouprave, organi lokalne uprave, javne ustanove i druga pravna lica koja se finansiraju iz budžeta jedinica lokalne samouprave zainteresovani za lokalizaciju nove energetske

infrastrukture ili za jačanje ili transformaciju postojeće infrastrukture imaju pravo da sa subjektima - predlagačima zaključuju sporazume kojima se utvrđuju mjere ekološke i socijalne kompenzacije, u skladu sa ciljevima nacionalne energetske politike.

(2) U okviru mjera ekološke i socijalne kompenzacije iz stava 1 ovog člana podrazumijevaju se troškovi ulaganja u lokalnu zajednicu za projekte koji sadrže sljedeće vrste intervencija, i to:

1) intervencije ambijentalnog karaktera koje imaju za cilj očuvanje i valorizaciju prirodnih područja, biljnih i životnjskih vrsta, ambijentalnu rekvalifikaciju područja od javnog interesa, energetske efikasnost i štednju, obnovu i zaštitu područja podložnih hidrogeološkoj nestabilnosti;

2) urbanističke intervencije kao što je realizacija, restrukturiranje ili zaštita javnih zgrada ili objekata, realizacija biciklističkih staza i njihova integracija u gradsko i prigradsko jezgro;

3) intervencije pejzažnog karaktera, obnova i valorizacija simbola karakterističnih za teritoriju, kao i za lokalnu arhitektonsku, arheološku i umjetničku baštinu;

4) infrastrukturne intervencije, valorizacija teritorije koja ima za cilj poboljšanje kvaliteta života i učešće u životu lokalne zajednice ugroženih kategorija, kao što je uklanjanje arhitektonskih barijera.

(3) Mjere ekološke kompenzacije iz stava 1 ovog člana po stavljanju u funkciju infrastrukture, postaju dio regulatorne osnove sredstava operatora sistema zajedno sa preostalim iznosom projekta.

(4) Iznos mjere iz stava 1 ovog člana ne može biti veći od 6% ukupnog iznosa projekta.“

OBRAZLOŽENJE

Jedan od najvažnijih prioriteta koji se postavlja je uspješno sprovođenje procesa takozvane zelene tranzicije odnosno smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte. Za uspješno sprovođenje veoma izazovnih ciljeva koji su postavljeni pred našom državom u narednim godinama, neophodno je ubrzati i olakšati izgradnju nove energetske infrastrukture i jačanje/transformaciju postojeće energetske infrastrukture. Ovdje posebno napominjemo izgradnju prenosne mreže bez koje nema priključenja velikih solarnih i vjetro elektrana. Realizacija velikih energetskih projekata osim očiglednih benefita za ekonomiju zemlje, sa druge strane nosi određene izazove u dijelu ekološke i socijalne prihvatljivosti ovih energetskih objekata od strane lokalnog stanovništva koje najčešće nema direktne ili makar vidljive benefite od ovakvih velikih projekata, zbog čega je često protiv projekata što dalje vodi ili u usporavanje njihove realizacije ili do potpunog obustavljanja istih. U tom smislu, predloženim članom zakona uvela bi se mogućnost za takozvane "Mjere ekološke kompenzacije" kojima bi se zakonski normiralo ulaganje u lokalne zajednice koje su najviše negativno afektirane predmetnim projektima. Mjere koje su predviđene široko su postavljene na način da zaista svaka lokalna zajednica može da prepozna potrebu za ulaganje bilo u određene infrastrukturne ili urbanističke intervencije, ili pak intervencije koje imaju pejzažni ili ambijentalni karakter, a sve sa ciljem da se očuva biljni i životinjski svijet, podigne kvalitet života stanovništva ili sačuva kulturna i druga baština. Predmetne intervencije su dio regulatorne osnove sredstava operatora sistema zajedno sa

preostalom iznosom projekta, a predloženi je maksimalni iznos do 6% u skladu sa praksom u zemljama EU (Italija).

AMANDMAN 3

Poslije dosadašnjeg člana 3 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 5

Član 171 mijenja se i glasi:

“Privremeno priključenje

Član 171

(1) Na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa mogu se privremeno priključiti:

1) objekti privremenog karaktera i gradilišta koji su izgrađeni u skladu sa zakonom kojim se uređuje izgradnja objekata;

2) objekti za koje je odobren probni rad i funkcionalno ispitivanje u skladu sa zakonom;

3) primjenom privremenog tehničkog rješenja objekti koji služe za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora, a za koje je po zakonu odobreno priključenje na prenosni ili distributivni sistem električne energije ili gasa i izdato odobrenje za građenje nadležnog organa pri čemu se privremeno priključenje odobrava na osnovu posebne studije o mogućnosti privremenog priključenja koju izrađuje nadležni operator o trošku investitora.

(2) Objekti iz stava 1 ovog člana priključuju se na osnovu obavještenja nadležnog operatora prenosnog ili distributivnog sistema električne energije ili gasa iz člana 170 stav 1 ovog zakona i ugovora o snabdijevanju.

(3) Osim obavještenja iz stava 2 ovog člana, podnosilac zahtjeva za priključenje na prenosni odnosno distributivni sistem električne energije ili gasa, koji je zaključio ugovor iz člana 164 stav 2 ovog zakona, dužan je da za period privremenog priključenja zaključi i ugovor o korišćenju prenosnog odnosno distributivnog sistema, ugovor o snabdijevanju, a na zahtjev operatora ugovor o otkupu energije i ugovor o balansnoj odgovornosti.

(4) U slučaju iz stava 1 tačka 3 ovog člana pristupa se izmjeni odredaba ugovora o izgradnji infrastrukture za priključenje i priključenju ili odluka i drugih akata nadležnih operatora i drugih nadležnih organa kojima je odobreno priključenje i izgradnja objekta bez obzira na period izdavanja istih. ”.

Shodno amandmanima vrši se prenumeracija preostalih članova.

Crna Gora

Ministarstvo energetike i rudarstva

Adresa: Rimski trg 46
81000 Podgorica, Crna Gora
kabinet@meir.gov.me

OBRAZLOŽENJE

Promocija obnovljivih izvora električne energije jedan je od ključnih zadataka u cilju ubrzanja procesa dekarbonizacije koji je jedan od ključnih prioriteta i obaveza prema EU i Energetskoj zajednici. Jedan od važnih segmenata jeste olakšanje priključenja obnovljivih izvora na mrežu, gdje je Zakon o energetici predvidio da infrastrukturu za priključenje može graditi ili investitor ili operator mreže. U svakom slučaju, izgradnja infrastrukture za priključenje, prije sve kada su u pitanju nadzemni vodovi visokog napona predstavlja poseban izazov i izgradnja može da traju veoma dug period jer je prethodno potrebno stvoriti prostorno-planske pretpostavke, riješiti imovinsko-pravne odnose, dobiti odgovarajuće saglasnosti i dozvole, itd. Izmjenama Zakona o energetici predlaže se priključenje primjenom privremenog tehničkog rješenja, u slučaju da kasni izgradnja dijela infrastrukture iz objektivnih razloga, ali da ipak postoje uslovi da se takva elektrana priključi na mrežu u skladu sa posebnom studijom priključenja. U pitanju je privremeno priključenje koje bi omogućilo solarnoj ili vjetroelektrani da u režimu uz određena operativna ograničenja koja bi prepoznala studija, plasira energiju u mrežu do trenutka dok ne bude izgrađena kompletna infrastruktura za priključenje odnosno kada bi se prešlo u trajni režim u skladu sa ugovorom za izgradnju infrastrukture za priključenje i priključenju. Na ovaj način bi se ubrzala realizacija mnogih projekata obnovljivih izvora jer je kašnjenje u realizaciji kompletne priključne infrastrukture propoznat kao jedan od glavnih rizika za finansiranje projekata od strane investitora odnosno finansijskih institucija. Predložena izmjena zakona u skladu je sa principom fleksibilnih (uslovnih odnosno dinamičkih) priključenja obnovljivih izvora koja su prepoznata i podržana kroz više ključnih EU direktiva i uredbi, prvenstveno u okviru paketa Čista energija (Clean Energy Package).“

Uvažavajući razloge navedene u obrazloženjima pojedinačnih amandmana, koje su na Predlog zakona o izmjenama i dopuni Zakona o energetici, Skupštini Crne Gore podnijeli poslanici Amer Smailović, Kenana Strujić Harbić i Mirsad Nurković, Ministarstvo energetike i rudarstva cijeni da se predloženim amandmanima unapređuje tekst Predloga zakona, te da iste treba prihvatiti.

MINISTAR

mr Admir Šahmanović